

naar jeg kun har Valget mellem Udkastets eller Udvalgets Fleertals Paragraph og ingen Paragraph, saa stemmer jeg for det sidste, nemlig, at Paragraphen udgaaer. Imidlertid troer jeg, der er en Middelvei at gaae ogsaa i denne Hensende. Jeg anseer det ikke for ønskeligt, at Haandværk forenes med den egentlige Kjøbmandshandel; men paa den anden Side har jeg meent, at der var Handelsnæringer, som man med god Grund kunde tillade at forenes med Haandværk. Saadant eksisterer paa sine Steder og har viist sig at være gavnligt baade for de Bedkommende selv og for Publicum. — Jeg skulde derfor meget anbefale mit Forslag, som gaaer ud paa, at der med Haandværk skulde kunne forenes Høfer- og Marschandiserhandel samt disse smaa Handelsnæringer, som ere nævnte i §§ 49, 50 og 51. Med Hensyn til det Forslag, der er tillet til en ny § 21, skal jeg kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, er der Noget, som Kjøbstadhaandværkerne frygte med Hensyn til Concurrencen, da er det, efter den Erfaring, jeg har om disse Forhold, netop Concurrencen med Hovedstaden; ikke Landet, men Kjøbenhavn er og bliver Kjøbstadernes farligste Rival.

Indenrigsministeren: Jeg ønskede blot for at forebygge enhver Misforstaaelse med Hensyn til den paaberaabte Forening af Haandværk og Handel, som hidtil har fundet Sted, at oplyse, at en saadan Forening kun har fundet Sted ifølge Bevilling, og efter Udkastet vil den fremdeles kunne finde Sted ifølge Bevilling. Naar man i en Sag som denne, der er sammensat af en saadan Mangfoldighed af Enkeltheder, vil, begrundede sine Forslag, maa man virkelig beslutte sig paa nogen Nødværdighed, thi ellers kommer man aldeles i Vildrede. Den væsentligste Side ved Sagen er netop, at en saadan Forening, der i visse Tilfælde kan være hensigtsmæssig, hidtil har kunnet skee efter Bevilling, og ogsaa fremdeles vil kunne skee efter Bevilling. Nu kan det naturligtvis ikke være min Mening at sige, at det er et afgjørende Spørgsmaal, om man tager en enkelt Paragraph, §§ 49 og 50 eller §§ 50 og 51, v. s. v. med her, men her er dog Tale om en almindelig Hovedsætning,

hvilken jeg opfatter som et vigtigt Punkt i den hele Samling af Bestemmelser, og det er aldeles ikke nogen Modgrund mod denne almindelige Grundadskillelse af den egentlige Kjøbmandsnæring og den egentlige Haandværksnæring, naar man siger, at det dog er besynderligt, om ikke den allerringeste Handel skulde kunne forenes med Haandværksnæring. Den ringeste Handel vil jo f. Ex. efter § 52 kunne forenes dermed, naar Udvalgsfleertallets Forslag antages, hvorimod jeg ingen Indsigelser har gjort, men Spørgsmaalet er netop ikke om den ringeste, men om den største Handel; Spørgsmaalet er principmæssigt om en Forening af den egentlige Kjøbmandshandel med Haandværksnæringen, og naar man ikke herom opstiller en almindelig Regel, saa falder jo det Hele sammen, saa bortfalder enhver Stranke i denne Retning.

J. F. Petersen: Jeg vil kun til disse Uttringer af den høitærede Minister bemærke, at naar han har paaberaabt sig den Ret til at give Bevillinger, som nutildags eksisterer, saa har dette ingen Indskydelse med Hensyn til min Stilling til denne Sag; thi stod det til mig, saa vilde jeg her ved denne Paragraph, som ved flere andre, hvor den ærede Minister har forlangt Bevillingsretten opretholdt, stryge den. Jeg er imod, at denne Bevillingsret opretholdes, thi jeg har, ligesom mange Andre i denne Sal, den Erfaring, at det er eller idetmindste ofte har Udseende af at være en noget vilkaarlig Maade, hvorpaa de Myndigheder, som ere i Besiddelse af denne Ret, uddele deres Gaver.

Gomard: Naar den ærede Minister har yttret, at det af mig stillede Vædringsforslag slet ikke kunde gaae an, fordi det kom ind under de midlertidige Bestemmelser, der kun angik Kjøbenhavn, og altsaa ikke kunde tages med under § 23, saa maa jeg dog bemærke, at disse midlertidige Bestemmelser have til Overtskrift „Kjøbstæderne“, og naar jeg til Overtskrift for § 92 har tillet det Vædringsforslag, at „Kjøbenhavn“ udgaaer i Overtskriften til § 92, saa passer det ganske fortrinligt